

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Munteanu Dorin, reprezentat de avocatul Foltea Vasile

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Dorin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva hotărârii din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău

(Dosarul nr. 3ra-790/22)

NR. PIGD (2-22001886-01-3ra-03082022)

Modalitatea de contestare al operațiunilor administrative. Dreptul vătămat drept criteriu de admitere al acțiunii în contencios administrativ

Curtea de Apel Chișinău, jud., A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

4 decembrie 2024

Texul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Munteanu Dorin, reprezentat de avocatul Foltea Vasile,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 14 februarie 2017, Munteanu Dorin a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative.

2. În motivarea a invocat că, la 24 ianuarie 2017, Procurorul General, Eduard Harunjen, a depus la Consiliului Superior al Magistraturii sesizarea privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale, tragerea la răspundere penală, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea judecătorului Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu.

3. Procurorul General și-a argumentat demersul prin faptul că în Registrul nr.1 de evidență a informațiilor despre infracțiuni a Procuraturii Anticorupție a fost înregistrat raportul procurorului șef al Procuraturii municipiului Chișinău privind acțiunile ilicite comise de către judecătorul de instrucție în Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu, exprimate prin pronunțarea cu bună-știință la 9 decembrie 2016 a unei încheieri contrare legii în rezultatul examinării demersului procurorului privind prelungirea termenului arestului preventiv în privința unui învinuit.

4. Procurorul General și-a întemeiat acuzațiile aduse judecătorului Dorin Munteanu de adoptare a unei hotărâri pretense a fi ilegale, pe decizia din 22 decembrie 2016 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a anulat încheierea judecătorului de instrucție.

5. Suplimentar, Procurorul General a mai indicat că probele, acumulate în cadrul urmăririi penale în privința învinuitului eliberat din arest și a complicilor acestuia, denotă existența aranjării din timp a eliberării lui din arest ca urmare a înțelegerii dintre persoane terțe și judecătorul Dorin Munteanu, motiv din care există o bănuială rezonabilă privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

6. Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 76/4 din 31 ianuarie 2017, la propunerea președintelui Consiliului, Victor Micu, s-a dispus examinarea în ședință închisă a sesizării Procurorului General referitor la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a judecătorului Dorin Munteanu.

7. Reclamantul a considerat ilegală această hotărâre, deoarece potrivit extrasului din procesul-verbal al ședinței ordinare a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 4 din 31 ianuarie 2017, propunerea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, de a examina în ședință închisă sesizarea a fost susținută prin votul unanim „pro” al membrilor Consiliului prezenți la ședință, însă, această circumstanță nu-și găsește confirmare în înregistrarea audio a ședinței.

8. Mai mult ca atât, conform înregistrării audio a ședinței, chestiunea cu privire la examinarea sesizării Procurorului General în ședință închisă nici nu a fost pusă la vot, or, președintele Consiliului Superior al Magistraturii a început ședința cu fraza „examinăm chestiunea nr. 1 în ședință închisă”, fapt prin ce au fost încălcate prevederile pct. 4.9 lit. h), pct. 11.1-11.12 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii.

9. În opinia reclamantului, prin examinarea sesizării în ședință închisă i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 § 1 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale în partea ce ține de caracterul public al procesului.

10. Ulterior, prin hotărârea protocolară din 31 ianuarie 2017, adoptată unipersonal de către președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, judecătorul Dorin Munteanu a fost înlăturat de la participare în ședința de examinare a sesizării Procurorului General referitor la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a acestuia, din motiv că Procurorul General avea de prezentat careva informații.

11. Astfel, membrii Consiliului Superior al Magistraturii au examinat materiale, care aparent se refereau la fondul speței și la care reclamantul nu a avut acces și asupra cărora nu și-a putut formula poziția de apărare, fapt prin ce i s-a încălcat dreptul la egalitatea armelor.

12. Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii și Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii prevăd expres faptul că sesizarea Procurorului General urmează a fi examinată doar sub aspectul respectării condițiilor sau a circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală pentru dispunerea pornirii urmăririi penale, reținerii, aducerii silite, arestării sau percheziției judecătorului.

13. În urma examinării sesizării Procurorului General, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a adoptat la 31 ianuarie 2017 hotărârea nr. 77/4, prin care a admis sesizarea Procurorului General și a dat acordul la pornirea urmăririi penale, tragerea la răspundere penală, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea judecătorului Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

14. Totodată, judecătorul Judecătoria Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu, a fost suspendat din funcția de judecător, în temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, până la rămânerea definitivă a hotărârii în cauza respectivă.

15. Reclamantul a considerat ilegală hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 77/4 din 31 ianuarie 2017, deoarece procedura de examinare a sesizării Procurorului General s-a desfășurat în ședință închisă, circumstanță ce contravine exigențelor de echitate procedurală în sensul art. 6 CEDO.

16. La fel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii a dat acordul inclusiv la tragerea la răspundere penală a judecătorului pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) din Codul penal, însă, art. 23 din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii a fost modificat în baza Legii nr. 177 din 25 iulie 2014, fiind exclusă competența Consiliului de a da acordul la tragerea la răspundere penală a judecătorului.

17. În asemenea circumstanțe, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, examinând sesizarea Procurorului General, contrar limitelor competențelor funcționale și principiilor care guvernează prezumția nevinovăției, a deliberat pe marginea existenței temeiului răspunderii penale în privința sa, pronunțându-se anticipat și în absența probelor asupra vinovăției sale în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) din Codul penal.

18. Astfel, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii urma să delibereze pe marginea sesizării Procurorului General doar sub aspectul întrunirii condițiilor de lege în vederea pornirii urmăririi penale în privința sa.

19. Reclamantul susține că, Procurorul General nu avea competența legală de a solicita, până la momentul pornirii urmăririi penale, acordul pentru tragerea la răspundere penală, inclusiv și de a invoca existența temeiurilor legale ale răspunderii penale, existența cărora urmează a fi stabilită în conformitate cu art. 2, art. 93, art. 252 din Codul de procedură penală, în cadrul unei activități complexe de urmărire penală.

20. Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 77/4 din 31 ianuarie 2017 nu este motivată, întrucât din conținutul acesteia nu rezultă temeiul legal în baza căruia a fost dat acordul la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală, precum nici nu s-a dat o apreciere concluziilor și afirmațiilor Procurorului General prin prisma normelor de drept procedural pertinente.

21. Reclamantul Dorin Munteanu a solicitat anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 76/4 din 31 ianuarie 2017 cu privire la propunerea președintelui Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, privind examinarea în ședință închisă a sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător; anularea hotărârii protocolare din 31 ianuarie 2017, adoptate unipersonal de președintele Consiliului Superior al Magistraturii, Victor Micu, cu privire la înlăturarea judecătorului Dorin Munteanu din cadrul ședinței de examinare a sesizării Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător; anularea hotărârii Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 77/4 din 31 ianuarie 2017 cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, referitor la eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a unui judecător.

22. Fiind investită cu judecarea acțiunii în fond, Curtea Supremă de Justiție, prin hotărârea din 04 decembrie 2017 a respins ca neîntemeiată acțiunea lui Munteanu Dorin.

23. Prin sentința nr.1-1129/17 din 11 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) Munteanu Dorin a fost achitat în baza învinuirii aduse de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

24. La 10.12.2019 a încetat suspendarea din funcție de judecător a lui Munteanu Dorin el fiind restabilit în toate drepturile salariale, inclusiv și pe perioada cât a fost suspendat, în baza Hotărârii CSM nr.416/31 din 10.12.2019.

25. La 20 mai 2020, Munteanu Dorin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală, Consiliul Superior al Magistraturii solicitând încasarea sumei de 3 000 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, 379 708,98 lei cu titlu de prejudiciu material, inclusiv 45 826,00 cu titlu de coeficient de inflație la salariul reținut de angajator în perioada de 01.02.2017 - 27.11.2019, suma de 258 882,89 cu titlu de penalitate la salariu în mărime totală 2 de 468 990,90 lei, calculat pentru perioada 01.02.2017-01.05.2019, reținut de angajator în perioada

01.05.2019 - 01.11.2019 și suma de 75 000,00 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică achitate în procesul penal și în procesele conexe acestui proces penal. Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 04 martie 2021, s-a atras în proces, în calitate de intervenient accesoriu Șendrea Nicu. Prin decizia nr.2ra-85/23 a Curții Supreme de Justiție din 4 martie 2024 s-a admis recursul Ministerului Justiției și s-a modificat decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din 18 aprilie 2022, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Dorin împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală, Consiliul Superior al Magistraturii și Șendrea Nicu cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, în partea încasării prejudiciului moral, prin micșorarea prejudiciului moral încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Munteanu Dorin până la suma de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei. În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 18 aprilie 2022, au fost menținute.

26. La 03 august 2021, Dorin Munteanu, reprezentat de avocatul Vasile Foltea, a depus la Curtea Supremă de Justiție cerere de revizuire împotriva deciziei din 04 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, în temeiul art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă.

27. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 22 decembrie 2021, s-a admis cererea de revizuire depusă de Munteanu Dorin.

28. S-a casat hotărârea Curții Supreme de Justiție din 04 decembrie 2017 în cauza de contencios administrativ intentată la contestația depusă de Dorin Munteanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative.

29. S-a transmis prezenta cauză de contencios administrativ după competență la Curtea de Apel Chișinău, conform art. 191 din Codul administrativ, pentru examinarea contestației depuse de Dorin Munteanu împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la contestarea actelor administrative.

30. La 18 aprilie 2022, Dorin Munteanu, reprezentat de avocatul Vasile Foltea a depus o cerere de concretizare a acțiunii în care a indicat aceleași temeuri de fapt și de drept ca și în acțiunea inițială, suplimentar invocând că, pârâtul nu a expus considerentele care au justificat emiterea actelor administrative individuale contestate și nu a indicat temeurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare pentru deciziile sale, fapt pentru care reclamantul nu a putut recunoaște

punctele de vedere din care CSM a reieșit la exercitarea dreptului discreționar, oportunitatea emiterii actelor administrative și modul de exercitare a dreptului discreționar.

31. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2022, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Munteanu Dorin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la contestarea actelor administrative.

32. La 27 mai 2022, Munteanu Dorin, reprezentat de avocatul Foltea Vasile a depus recurs nemotivat, iar la 27 iulie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de chemare în judecată.

33. În motivarea cererii de recurs, a indicat că, hotărârea este neîntemeiată din motivul încălcării normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată; prin interpretarea în mod eronat a legii, dar și prin aprecierea arbitrară a probelor de către instanța judecătorească.

34. Instanța de fond a aplicat în mod arbitrar probele prezentate de reclamant, interpretând în mod eronat prevederile legii aplicabile. În partea motivatorie a hotărârii, instanța de fond a făcut constatări vădit contradictorii referitor la persoana care a cerut ca la ședința ordinară a Plenului CSM nr.4 din 31 ianuarie 2017, chestiunea cu privire la sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, să fie examinată în ședință închisă.

35. Instanța de fond în partea motivată a hotărârii, demonstrează că probele prezentate de reclamant au fost apreciate arbitrar, prin neintrare în esența problemei care a fost pusă în vizorul controlului judecătoresc.

36. Principala probă, în acest sens, reprezintă înregistrarea audio a ședinței Consiliului Superior al Magistraturii din 31 ianuarie 2017, din care se constată faptul că fără ca această chestiune să fie pusă la vot, președintele a decis examinarea chestiunii în ședință închisă.

37. Recurentul a susținut că, instanța de fond nu a luat în considerare faptul că aspectul privind persoana care a propus ca chestiunea care-1 vizează pe Munteanu Dorin să fie examinată în ședință închisă, dar și rezultatul votării acestei propuneri, este deosebit de important, deoarece se referă la respectarea normelor procedurale. Din înregistrarea audio anexată la materialele prezentei cauze, nu rezultă că cineva ar fi propus ca chestiunea respectivă să fi fost pusă la vot.

38. Prin interpretarea eronată a legii aplicabile, instanța de fond nu a ținut cont de faptul că secretizarea ședințelor Consiliului Superior al Magistraturii în alte scopuri

decât cele admise de lege, reprezintă un exercițiu arbitrar în detrimentul intereselor persoanei.

39. Instanța de fond a interpretat eronat inclusiv prevederile art.24 al Legii contenciosului administrativ (în vigoare la acel moment).

40. Din conținutul hotărârii Consiliului Superior al Magistraturii, nu rezultă temeiul legal, în baza căruia a dat acordul la pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală a judecătorului Dorin Munteanu, fără a se examina propunerea de pornire a urmăririi penale sub aspectul întrunirii condițiilor sau circumstanțelor prevăzute de Codul de procedură penală, pentru dispunerea pornirii urmăririi penale.

41. Recurentul a invocat că, potrivit dispoziției art.24 alin.(1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, Consiliul Superior al Magistraturii putea hotărî asupra chestiunii privind suspendarea din funcție a reclamantului, doar în condițiile în care în privința acestuia era deja începută urmărirea penală.

42. A susținut că, la 31 iulie 2017, în ședința Plenului Consiliul Superior al Magistraturii a fost examinată doar sesizarea Procurorului General, prin care s-a solicitat consimțământul la pornirea urmăririi penale, nefiind prezentată sau emisă ordonanța de începere a urmăririi penale, în acea ședință, Procurorul General a solicitat acordul anume pentru pornirea urmăririi penale, fapt care demonstrează că la acel moment urmărirea penală încă nu era începută.

43. Instanța de fond nu a luat în considerare că suspendarea din funcție a reclamantului nu a fost în conformitate cu legea, așa cum impune art.8 §2 din Convenție.

44. Recurentul a susținut că, hotărârea instanței de fond a fost adoptată cu încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material prin neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată; prin interpretarea în mod eronat a legii, inclusiv prin aprecierea arbitrară a probelor.

45. Prin referința depusă la 6 septembrie 2022 Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Munteanu Dorin.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

46. Art. XI alin.(3) din Legea nr.246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

”Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului”.

47. Legea pentru modificarea unor acte normative (aspecte de procedură privind activitatea instanțelor judecătorești) nr. 224 din 31.07.2024 (în vigoare 16.08.2024), art. 13 din Legea cu privire la Curtea Supremă de Justiție nr. 64 din 30.03.2023 (în vigoare 06.04.2023), s-a completat cu alineatul (51) cu următorul cuprins:

”Până la începerea activității Curții Supreme de Justiție în noua componență, președintele Curții formează completele de judecată. Curtea Supremă de Justiție va examina în complete de 3 judecători cererile de recurs, cererile de recurs în anulare și cererile de revizuire, care au fost inițial repartizate spre examinare completelor din 5 judecători. Acestea vor fi examinate de completul de judecători din care face parte judecătorul raportor.”

48. Respectiv, ținând cont de modificările operate, prezentul recurs va fi examinat, în completul de 3 judecători, format prin dispoziția Președintelui interimar al Curții Supreme de Justiție nr. 119 din 28 iunie 2024.

49. Art.244 alin.(1) din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

”Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs”

50. Art. 245 din Codul administrativ (în vigoare până la 1 septembrie 2023) prevede:

„(1) Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

(2) Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel” .

51. Art. 193 alin. (3) și (3¹) din Codul administrativ stabilește:

”(3) Curtea Supremă de Justiție examinează acțiunile în contencios administrativ și cererile de recurs în complete din 3 judecători.

(3¹) În scopul uniformizării practicii judecătorești, completul din 3 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 5 judecători, iar completul din 5 judecători poate decide, prin vot unanim, ca recursul considerat admisibil să fie examinat de un complet din 9 judecători.”

52. Art. 194 alin.(2) din Codul administrativ prevede:

”În procedura de examinare a cererilor de recurs, hotărârile și deciziile contestate se examinează din oficiu în privința existenței greșelilor procedurale și aplicării corecte a dreptului material”.

53. Art. 2 din Codul administrativ prevede că:

„Prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanților la raporturile administrative, atribuțiile autorităților publice administrative și ale instanțelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile și obligațiile participanților în procedura administrativă și cea de contencios administrativ. Anumite aspecte ce țin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară și nu contravine principiilor prezentului cod”.

54. Art. 3 din Codul administrativ prevede că:

„Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept”.

55. Art. 5 din Codul administrativ prevede că:

„Activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea”.

56. Art. 6 din Codul administrativ prevede că:

„Procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condițiilor, pregătirea și întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică”.

57. Art. 10 din Codul administrativ prevede că:

„Actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public”.

58. Art. 11 alin. (1) din Codul administrativ stipulează:

„Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel”.

59. Art. 15 din Codul administrativ prevede că:

„Operațiunile administrative sunt manifestările de voință sau activitățile autorităților publice care nu produc ca atare efecte juridice. Operațiunile administrative pot fi contestate doar concomitent cu actul administrativ individual, cu excepția operațiunilor administrative executorii sau îndreptate împotriva unui terț”.

60. Art.17 din Codul administrativ stipulează:

„Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă”.

61. Art.20 din Codul administrativ stipulează:

„Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod”.

62. Art. 39 din Codul administrativ stipulează:

„Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente”.

63. Art. 139 alin. (3) din Codul administrativ:

”Un act administrativ individual rămîne valabil atîta timp cît nu este retras, revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.”

64. Art.206 din Codul administrativ prevede:

”(1) O acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

a) **anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare);**

b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare);

c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare);

d) **constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare);** sau

e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

(2) **Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată.** Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației când se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.”

65. Art. 207 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ stipulează că;

” Acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17”.

66. Dispozițiile art. 22 alin. (1) coroborat cu art. 219 alin. (1) din Codul administrativ, stipulează că:

”Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți”.

67. Art. 23 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947 din 19 iulie 1996 prevede că:

”Propunerea Procurorului General sau a prim-adjunctului, iar în lipsa acestuia – a adjunctului desemnat prin ordinul Procurorului General de pornire a urmăririi penale, de reținere, de aducere

silită, de arestare sau de percheziție a judecătorului se examinează de către Consiliul Superior al Magistraturii imediat, dar nu mai târziu de 5 zile lucrătoare”.

68. Art. 24 alin. (1) din Legea cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii nr.947 din 19 iulie 1996 (în vigoare la momentul apariției situației) prevedea că:

”(1) Consiliul Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor săi, cu excepția cazului prevăzut la art.19 alin.(4). La adoptarea hotărârilor cu privire la cariera judecătorilor, răspunderea disciplinară a acestora, sancționarea și eliberarea din funcție a judecătorilor, membrii de drept ai Consiliului Superior al Magistraturii participă fără drept de vot.

69. Conform art.19 alin.(4) și (5) din Legea cu privire la statutul judecătorului:

”(4) Urmărirea penală împotriva judecătorului poate fi pornită doar de către Procurorul General sau prim-adjunctul, iar în lipsa acestuia de către un adjunct în temeiul ordinului emis de Procurorul General, cu acordul Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile [Codului de procedură penală](#). În cazul săvârșirii de către judecător a infracțiunilor specificate la art.243, 324, 326 și 330² ale [Codului penal al Republicii Moldova](#), precum și în cazul infracțiunilor flagrante, acordul Consiliului Superior al Magistraturii pentru pornirea urmăririi penale nu este necesar.

(5) Judecătorul nu poate fi reținut, supus aducerii silite, arestat, percheziționat fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii. Toate acțiunile procesuale în privința judecătorului, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, pot fi efectuate numai după emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, cu respectarea garanțiilor instituite de normele constituționale și actele internaționale. Acordul Consiliului Superior al Magistraturii nu este necesar în caz de infracțiune flagrantă.”

70. Art. 247 din Codul administrativ prevede:

„Recursul considerat admisibil se examinează fără înștiințarea și audierea participanților la proces, cu excepția recursului în care se invocă întemeiat art.2451 alin.(1) lit. b) și d). Completul poate decide și în alte cazuri invitarea participanților în ședință pentru a se pronunța cu privire la recursul considerat admisibil.”.

71. Art. 248 alin.(1) lit. b) din Codul administrativ reglementează că:

”Examinând recursul, Curtea Supremă de Justiție adoptă una dintre următoarele decizii admite recursul, casează integral sau parțial hotărârea și/sau decizia și adoptă o nouă decizie;

MOTIVAREA INSTANȚEI

72. Referitor la termenul de declarare a recursului, prevăzut de art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ (în redacția legii în vigoare până la operarea modificărilor prin Legea nr.246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 1 septembrie 2023), Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia la 23 mai 2022.

73. Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel a expediat la adresa de e-mail a reprezentantului recurentului copia dispozitivului deciziei la data de 25 mai 2022, iar decizia motivată la 25 iulie 2022, fapte confirmate prin extrasele din poșta electronică, anexate la dosar (f.d.232/238, Vol. II).

74. Astfel, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recurentul s-a conformat dispozițiilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen recursul.

75. Verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma motivelor de recurs, Completul de judecată reține următoarele:

76. La 24 ianuarie 2017, Procurorul General, Eduard Harunjen, a depus sesizare la CSM privind eliberarea acordului la pornirea urmăririi penale, tragerea la răspundere penală, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea judecătorului Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal.

77. La 26 ianuarie 2017, inspectorul-judecător Catan Valeriu din cadrul Inspecției judiciare l-a informat pe Dorin Munteanu că, în privința acestuia a parvenit sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen și ca urmare a solicitat prezentarea de urgență a explicației pe marginea celor invocate în sesizare cu prezentarea copiilor materialelor cauzei penale, menționate în sesizare.

78. Ca urmare, Munteanu Dorin a depus explicație pe marginea sesizării și a prezentat copia încheierii Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 18 noiembrie 2016 și copia mandatului de arest din 18 noiembrie 2016 din materialele cauzei penale descrise în sesizarea Procurorului General.

79. Prin hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 77/4 din 31 ianuarie 2017, a fost admisă sesizarea Procurorului General, Eduard Harunjen, și s-a dat acordul la pornirea urmăririi penale, tragerea la răspunderea penală, percheziționarea, aducerea silită, reținerea și arestarea judecătorului Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal.

80. Totodată, judecătorul Judecătorei Chișinău, sediul Centru, Dorin Munteanu, a fost suspendat din funcția de judecător, în temeiul art. 24 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la statutul judecătorului, până la rămânerea definitivă a hotărârii în cauza respectivă.

81. La 14 februarie 2017, Munteanu Dorin a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative.

82. Prin sentința nr.1-1129/17 din 11 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) Munteanu Dorin a fost achitat în baza învinuirii aduse de comiterea

infrațiunii prevăzute de art. 307 alin. (2) lit. c) Cod penal din motiv că fapta nu întrunește elementele infrațiunii. Sentința a devenit irevocabilă prin neatacare.

83. La 10 decembrie 2019, a încetat suspendarea din funcție de judecător a lui Munteanu Dorin el fiind restabilit în toate drepturile salariale, inclusiv și pe perioada cât a fost suspendat, în baza Hotărârii CSM nr.416/31 din 10.12.2019.

84. La 20 mai 2020, Munteanu Dorin a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală, Consiliul Superior al Magistraturii solicitând repararea prejudiciului material și moral cauzat.

85. Prin decizia nr.2ra-85/23 a Curții Supreme de Justiție din 4 martie 2024 s-a admis recursul Ministerului Justiției și s-a modificat decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 18 aprilie 2022, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Dorin împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală, Consiliul Superior al Magistraturii și Șendrea Nicu cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală, în partea încasării prejudiciului moral, prin micșorarea prejudiciului moral încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Munteanu Dorin până la suma de 150 000 (o sută cincizeci mii) lei. În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2022 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 18 aprilie 2022 de admitere parțială a acțiunii, au fost menținute.

86. Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2022, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea depusă de Munteanu Dorin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală a Republicii Moldova, cu privire la contestarea actelor administrative.

87. Reținând circumstanțele cauzei la normele pre-citate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, unul dintre elementele definiției ale acțiunii în contencios administrativ este revendicarea unui drept propriu, vătămat prin una din formele activității administrative.

88. Or, reclamantul care înaintează acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească și să justifice procesual pentru testul de admisibilitate revendicarea unui drept subiectiv propriu căruia îi se aduce atingere prin activitatea administrativă contestată sau prin refuzul autorității administrative de a soluționa în termenul legal o cerere.

89. Prin urmare, pentru a fi admisibilă, o acțiune în contencios administrativ trebuie să urmărească revendicarea unui drept subiectiv vătămat. Or, pentru

înaintarea acțiunii în contencios administrativ, reclamantul trebuie să invoce un drept al său, căruia i se aduce atingere prin activitatea administrativă sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

90. În lipsa revendicării unui drept propriu, în sensul art.17 din Codul administrativ, acțiunea eșuează testul de admisibilitate conform art. 207 Cod administrativ.

91. Astfel, prevederile art. 17 Cod administrativ, se referă la orice drept subiectiv reglementat de normele dreptului material, deci anume dreptul substanțial reglementează situațiile juridice subiective ce caracterizează statutul juridic al persoanelor care participă la viața juridică.

92. Acest argument impune și raționamentul că, dreptul procedural reglementează doar formele ce necesită a fi respectate pentru a obține pe cale judiciară o protecție a unui drept subiectiv în sensul art. 17 Cod administrativ.

93. Completul de judecată relevă că această condiție, și anume, urmărirea revendicării unui drept subiectiv vătămat, trebuie să persiste nu doar la momentul depunerii acțiunii, ci și pe tot parcursul examinării cauzei.

94. În această ordine de idei, completul de judecată constată că prin prezenta acțiune se solicită, anularea în tot a hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii nr. 76/4 din 31 ianuarie 2017 și nr. 77/4 din 31 ianuarie 2017 (examinarea în ședință, acordarea acordului pentru pornirea urmăririi penale, suspendarea din funcție), ca fiind acte defavorabile pentru Munteanu Dorin.

95. Actele contestate, pretins a fi ilegale, și-au epuizat efectele defavorabile pentru Munteanu Dorin încă până a fi pronunțată hotărârea Curții de Apel Chișinău la 23 mai 2022 (vezi paragrafele 23-25). Iar reclamantul a fost restabilit în toate drepturile sale, potențial afectate în urma hotărârilor Consiliului Superior al Magistraturii nr. 76/4 din 31 ianuarie 2017 și nr. 77/4 din 31 ianuarie 2017, inclusiv i s-a atribuit o recompensă de 150 000 lei pentru prejudiciul moral cauzat ca efect al atragerii ilegale la răspundere penală.

96. Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond (Curtea de Apel Chișinău) Munteanu Dorin nu și-a concretizat pretențiile și nu a înaintat o acțiune în constatarea nulității actului defavorabil, insistând pe declararea nulității unor hotărâri care nu mai produc efecte. Or, cu titlu de exemplu, este absurd să soliciți anularea suspendării în condițiile în care persoana nu mai este suspendată din funcție și activează. În acest sens, art. 139 din Codul administrativ foarte clar stabilește că un act administrativ individual rămâne valabil doar atâta timp cât nu este retras,

revocat sau anulat într-un alt mod ori nu s-a consumat prin expirarea timpului sau într-un alt mod.

97. În această ordine de idei, Completul de judecată relevă că, normele legale interzic un contencios obiectiv de legalitate și denotă opțiunea legiuitorului pentru un contencios administrativ subiectiv efectiv, implicând revendicarea apărării unui drept subiectiv propriu al reclamantului prin activitatea administrativă, astfel încât înaintarea oricărei acțiuni din categoria acțiunilor în contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) din Codul administrativ, evocă pentru admisibilitate întrunirea condițiilor nominalizate.

98. Totodată, în sensul Legii revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin acțiunea înaintată în judecată, în conținutul căreia urmează a fi relatată vătămarea dreptului personal, deoarece expresiile utilizate în textul art. 17, 38 și 189 din Codul administrativ, de „drept vătămat” și de „încălcarea unui drept al său”, se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare.

99. În contextul celor supramenționate, instanța de judecată reține că, prevederile legale pre-citate interzic apriori și inter alia înaintarea acțiunilor în contencios administrativ populare, adică *actio popularis*. Indiferent de felul acțiunii în contencios administrativ, inclusiv în cadrul acțiunii în control normativ, reclamantul trebuie să revendice un drept subiectiv al său vătămat.

100. Toate aceste considerente de fapt și de drept conduc la concluzia potrivit căreia hotărârea primei instanțe, și anume temeiurile ce au stat la baza respingerii acțiunii, sunt date cu aplicarea și interpretarea eronată a legii. Astfel, Curtea Supremă de Justiție va admite recursul depus de Munteanu Dorin, va casa hotărârea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău și va adopta o nouă decizie, de respingere a acțiunii pe motiv că pe parcursul examinării actele contestate și-au epuizat efectele defavorabile, iar reclamantul Munteanu Dorin nu și-a concretizat pretențiile.

101. În conformitate cu art. 248 alin. (1) lit. b) și alin. (3) din Codul administrativ,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul depus de Munteanu Dorin, reprezentat de avocatul Foltea Vasile.

Casează hotărârea din 23 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Dorin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura

Generală a Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative și adoptă o nouă decizie, prin care;

Cererea de chemare în judecată depusă de Munteanu Dorin împotriva Consiliului Superior al Magistraturii, terț Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la contestarea actelor administrative, se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc